

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: UP I 04-043/26-105/4
Podgorica, 19.05.2026. godine

Na osnovu čl. 168, 180, 181, 183 i 185 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24) i čl. 18 i 144 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Prva TV“, izriče se novčana kazna u iznosu od 2.000,00 € (dvijehiljadeeura), kao upravno-nadzorna mjera, zbog toga što je dana 21. aprila 2026. godine, u okviru emisije „Jutro“, u rubrici „Tema jutra“, omogućeno iznošenje stavova kojima se ugrožava dostojanstvo i podstiče netrpeljivost i diskriminacija po osnovu pripadnosti određenoj nacionalnoj i etničkoj grupi.
2. Novčana kazna iz tačke 1 ovog Rješenja izriče se zbog:
  - a) kršenja obaveze emitera da programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju podsticati nasilje, mržnju, netrpeljivost ili diskriminaciju po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava (član 15 stav 2 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama),
  - b) kršenja obaveze emitera da poštuje privatnost i dostojanstvo građana (član 23 stav 1 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama),
  - c) kršenja obaveze emitera da programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju omogućavati promovisanje ili opravdavanje govora mržnje ili diskriminatornog postupanja, ili na drugi način opravdavati kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina (član 11 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima („Sl.list CG“, br. 121/24)),
  - d) kršenja zabrane da se u radijskim i televizijskim programima emituju programski sadržaji kojima se potencira pripadnost određenoj grupi, opredjeljenje, stvarno ili pretpostavljeno lično svojstvo, kao oblik diskriminacije prema njima (član 11 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima).
3. Nalaže se privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice da uskladi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Prva TV“ sa standardima definisanim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.

4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice dužno je da, u skladu sa članom 181 stav 3 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, u okviru televizijskog programa „Prva TV“, u okviru informativne emisije „Jutro“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, koja glasi:
„Agencija za audiovizuelne medijske usluge izrekla je emiteru televizijskog programa 'Prva TV' novčanu kaznu u iznosu od dvije hiljade eura jer je dana 21. aprila 2026. godine, u okviru emisije 'Jutro', u rubrici 'Tema jutro', omogućio iznošenje stavova kojima se negira genocid u Srebrenici i relativizuju sudski i međunarodno utvrđene činjenice, čime se ugrožava dostojanstvo i podstiče netrpeljivost i diskriminacija prema pripadnicima bošnjačkog naroda.“
5. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za audiovizuelne medijske usluge o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Novčanu kaznu u iznosu od 2.000,00 € (dvijehiljade eura), privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da uplati na uplatni račun broj 832-11567-28 - Novčane kazne koje izriče Agencije za audiovizuelne medijske usluge - Ministarstvo kulture i medija, sa pozivom na broj UP I 04-043/26-105/4, u roku od 8 (osam) dana počev od dana kada ovo Rješenje postane izvršno u smislu člana 144 Zakona o upravnom postupku.
7. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice se obavezuje da Agenciji za audiovizuelne medijske usluge dostavi dokaz o uplati iz tačke 7 ovog Rješenja u roku od tri radna dana od izvršenja uplate.
8. Ovo rješenje će se objaviti na internet stranici Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me.
9. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Redovnim monitoringom emitovanih programskih sadržaja televizijskog programa „Prva TV“, čiji je emiter privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice, Agencija za audiovizuelne medijske usluge izvršila je uvid u programski sadržaj „Jutro“, emitovan dana 21. aprila 2026. godine, u okviru kojeg je, u terminu od 08:16:24 do 09:09:38 časova, emitovana rubrika „Tema jutro“ (Nalaz Sektora za nadzor br. UP I 04-043/26-105/1 od 27.04.2026. godine), posvećena temi „Za jednakost u smrti i sjećanju“ sa fokusom na različit tretman pojedinih zločina protiv čovječnosti (Jasenovac, Srebrenica).

Imajući u vidu propisane programske standarde u lineranim audiovizuelnim medijskim uslugama, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 15 st. 2 i 23 st. 1 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (u daljem tekstu: Zakon) i člana 11 Pravilnika o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 177 Zakona, članom 112 Zakona o upravnom postupku i članom 13 Pravilnika o vođenju postupaka i izricanju upravno-nadzornih mjera („Sl.list CG“, br. 125/24 i 124/25), a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona i Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. UP I 04-043/26-105/2 od 28.04.2026. godine).

Dana 11.05.2026. godine Agenciji je dostavljeno pisano izjašnjenje emitera povodom navoda iz pokrenutog postupka (akt br. UP I 04-043/26-105/3 od 11.05.2026. godine), u kojem se:

- navodi da pokretanje postupka predstavlja neopravdan pritisak na „njegov rad kao i na slobodnu riječ“.
- Ukazuje da je cilj emisije bio da se „priča o svim zločinima podjednako, a ne da se o nekim zločinima stalno govori, a da se o drugim čuti.“ govori na jednak način, te da je voditelj kroz uređivački koncept emisije otvorio pitanje „zašto se o pojedinim ratnim zločinima stalno govori, dok se o drugim čuti“. Ukazuje da se „o mnogim zločinima, učinjenim na našem prostoru, malo

zna, upravo iz razloga što se o njima nije, ili se malo javno govorilo", kao i da je „bio cilj emisije, da se o svakom zločinu mora pričati otvoreno”.

- Ističe da „zločin, tj. genocid u Jasenovcu je najveći po obimu, tj. broju ubijenih, zločina na prostoru bivše Jugoslavije, te kao takav, srazmjerno, zaslužuje da se o njemu najviše i govori”. Takođe smatra da je „to jedini pravi novinarski pristup, koji se posredno i štiti citiranim propisima, da se o svemu govori bez diskriminacije po bilo kom osnovu”.
- Ističe da je emisija „realizovana u formatu uživo, u kojem gosti učestvuju uz ostvarivanje prava na slobodu izražavanja, u skladu sa Ustavom i relevantnim zakonima koji garantuju slobodu mišljenja i govora”. Posebno se ukazuje da „novinar ne može snositi odgovornost za pojedinačne stavove i mišljenja iznijeta od strane gostiju, pod uslovom da je postupao sa dužnom pažnjom u uređivanju sadržaja”.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- pravo na zaštitu od diskriminacije propisano je Ustavom Crne Gore, koji garantuje jednakost svih građana i zabranu diskriminacije, kao i relevantnim zakonima, uključujući Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije („Sl.list CG”, br. 02/26), koji propisuje zabranu diskriminacije po osnovu etničkog porijekla, nacionalne ili društvene pripadnosti, kao i drugih ličnih svojstava.
- članom 15 Zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije, kao poseban oblik diskriminacije prepoznaje se govor mržnje i definiše kao upotreba jednog ili više posebnih oblika izražavanja - zagovaranje, promociju ili podsticanje ocrnjivanja, mržnje ili klevetanja lica ili grupe lica, kao i svako uznemiravanje, uvredu, negativnu stereotipizaciju, stigmatizaciju ili prijetnju licu ili grupi lica po nekom od različitih osnova, uključujući po osnovu pola ili prilagođavanja pola i/ili polnih karakteristika, roda ili rodnog identiteta, seksualne orijentacije, kao i drugih ličnih svojstava i svako opravdavanje svih ovih oblika izražavanja mržnje i netrpeljivosti, homofobiju, transfobiju ili ostale oblike izražavanja mržnje zasnovane na netoleranciji. Članom 17 ovog zakona, kao teži oblik diskriminacije se prepoznaje diskriminacija učinjena propagiranjem putem medija (stav 1 alineja 6).
- AVM uslugom ne smije se podsticati nasilje, mržnja, netrpeljivost ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, veze sa nekim narodom ili nacionalnom zajednicom, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, boje kože, pola, roda, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikalnoj organizaciji, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava (član 15 stav 2 Zakona).
- emiter je dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnika (član 23 stav 1 Zakona).
- članom 2 stav 1 al. 2) Pravilnika propisano je da govor mržnje predstavljaju svi oblici izražavanja kojima se podstiče nasilje, netrpeljivost, odnosno omogućava podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, kao i po osnovu stvarnih ili pretpostavljenih ličnih svojstava.
- članom 2 stav 1 al. 3) Pravilnika diskriminatorno postupanje je definisano kao svako neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva), u odnosu na lica ili grupe, kao i na članove njihovih porodica, ili sa njima povezana lica, na otvoren ili prikriven način, a koje se zasniva na njihovim stvarnim ili

pretpostavljenim ličnim svojstvima (npr. rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko porijeklo, jezik, vjersko ili političko ubjeđenje, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovinsko stanje, genetske osobine, zdravstveno stanje, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosna dob, izgled i dr.).

- članom 3 Pravilnika propisano je da je emiter odgovoran za sve objavljene programske sadržaje, bez obzira na njihov izvor, u skladu sa zakonom koji reguliše rad medija, te da programski sadržaji obuhvataju sopstveni, kupljeni, reem tovani i razmijenjeni program, najave programa, SMS i druge oblike uključivanja publike u kreiranje programa, kao i sve oblike audiovizuelnih komercijalnih komunikacija.
- Članom 11 stav 1 Pravilnika je propisano da programski sadržaji radijskih i televizijskih programa ne smiju omogućavati promovisanje ili opravdavanje govora mržnje ili diskriminatornog postupanja, ili na drugi način opravdavati kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina. Članom 11 stav 4 Pravilnika je propisano da je emitovanje ovakvih programskih sadržaja dozvoljeno isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada, a objavljeni su:
  - bez namjere da se podstiče na diskriminaciju, mržnju ili nasilje i dio su objektivnog novinarskog izvještavanja;
  - sa namjerom da se kritički ukaže na diskriminaciju, mržnju, nasilje ili na pojave koje predstavljaju ili mogu predstavljati podsticanje na takvo ponašanje.
- Rezolucijom o genocidu u Srebrenici („Sl. list Crne Gore”, br. 66/21), Skupština Crne Gore je najoštrije osudila genocid u Srebrenici, potvrdila da se genocid dogodio na tlu Evrope nakon Drugog svjetskog rata u kojem je stradalo preko 8.000 civila bošnjačke nacionalnosti i pozvala nadležne institucije na primjenu pozitivnih propisa kada su u pitanju radnje i djela javnog negiranja postojanja ili umanjenja genocida u Srebrenici.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programa emitera, njegovo izjašnjenje i spise predmeta, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 21. aprila 2026. godine, u periodu od 07:00:05 do 09:31:26 sati (2 sata 31 minut 21 sekund) emitovao programski sadržaj „*Jutro*” u okviru kojeg, u terminu od 08:16:24 do 09:09:38 sati (53 minuta 14 sekundi), segment pod nazivom „*Tema jutro*”. Opis rubrike „*Tema jutro*” dat je u tač. 2.

Voditelj: „*Uvaženi gledaoci, nakon kratke pauze došli smo do naše Teme jutra. A jutros ćemo pričati ne o tako prijatnoj temi, ali svakako o nečemu o čemu se govoriti mora. Pričaćemo o genocidu u nezavisnoj državi Hrvatskoj, tačnije o logoru Jasenovac, ali i drugim ratnim zločinima. Zašto se o pojedinim ratnim zločinima stalno govori, dok se o drugima ćuti. Zašto je nečije stradanje važnije od stradanja drugih, samo su neka od pitanja za naše uvažene sagovornike i goste. A jutros sa nama u studiju predsjednik Ujedinjene Crne Gore, gospodin Goran Danilović. Gospodine Daniloviću, hvala što ste jutros sa nama.*”

Goran Danilović: „*Hvala na pozivu.*”

Voditelj: „*Politikolog, gospodin Božidar Denda. Gospodine Denda, hvala što ste odvojili vrijeme i došli da govorite na ovu, nadam se, važnu temu.*”

Božidar Denda: „*Hvala i vama na pozivu. Dobro jutro.*”

Otvarajući centralnu temu emisije „*Za jednakost u smrti i sjećanju*”, voditelj je ukazao na to da se, prema njegovoj procjeni, o Jasenovcu ranije nedovoljno govorilo, te postavio pitanje da li se o tim događajima danas govori otvoreno i bez zadržke.

Odgovarajući na pitanje voditelja, Danilović je istakao da se o stradanjima u Jasenovcu još uvijek nedovoljno govori u javnosti, navodeći da je riječ o mjestu masovnog zločina koji se može porediti sa najvećim stratištima iz Drugog svjetskog rata. Smatrajući nespornim da je u Jasenovcu počinjen genocid, dovodi u pitanje zvanične podatke o broju žrtava, te ističe da se u javnosti pojavljuju značajno niže procjene u odnosu na one koje su utvrđene ranije. Takođe

je kritikovao institucije u Hrvatskoj zbog, kako je naveo, nedovoljnog i neadekvatnog odnosa prema tom pitanju, povlačeći paralelu sa načinom na koji se Njemačka suočila sa nacističkom prošlošću. Istakao je i da se u političkom diskursu selektivno pristupa kvalifikaciji zločina, posebno kada je u pitanju genocid, navodeći primjer Srebrenice.

Od 08:23:09 sati

„A mi imamo, nažalost, užas u kojemu rukovodstvo Hrvatske od Grlić Radmana preko Jandrokovića, juče čini mi se predsjednika Skupštine, predsjednika Vlade nešto manje, ali i njega svakako, da bi nekako da zaborave taj trenutak i da kažnjavaju Crnu Goru zbog toga što je uvela dan sjećanja i obilježavanja stradanja u Jasenovcu. Užas koji nema primjera u savremenoj Evropi i to govori zapravo o tome koliko je nepopularno govoriti o stradanju Srba, a koliko je popularno i danas, toliko decenija i skoro jedan vijek, otkad se desio Jasenovac, koliko je u stvari popularno Srbe optuživati za genocide, iako ne postoji ni jedan istorijski podatak koji bi mogao do tog trenutka i poslije tog trenutka uputiti na to da su bilo koje srpske formacije ikada napravile genocid. Ne tog ranga, nego genocid uopšte. Da odmah budem jasan. U Srebrenici se dogodio veliki ratni zločin i to sam kao političar u minulih dvadeset i nešto godina rekao makar dvadeset puta. Zločin koji niko ne opravdava. Ali Srebrenica nije genocid, niti se po bilo kom teoretskom pristupu to može zaključiti. Dakle, jeste ratni zločin, jeste strašna odluka onih koji su ubili nekoliko hiljada ljudi, muškaraca. Genocid podrazumijeva pokušaj da se istrijebi jedno stanovništvo, da se ubije i dijete i žena. Nema takvog primjera. Lako je razdvojiti i razlučiti šta je ratni zločin velikih razmjera, šta je genocid.“

Božidar Denda je u nastavku komentarisao stradanja u Jasenovcu, posebno ističući stradanje djece, uz navođenje procjena o broju žrtava i svjedočenja o zločinima.

Od 08:48:09 sati

Goran Danilović: *„Ubijate, u međuvremenu, ili preciznije, da ne bude krupna riječ, ne dozvoljavate srpskom narodu da objasni kako je u Srebrenici bio veliki ratni zločin i kako srpski narod nikad neće pozdraviti počinioca takvih zločina, niti smatramo, makar relevantni predstavnici, da je to moguće braniti, jedan ratni zločin.“*

Voditelj: *„Nije bilo kritika kada se usvajala Rezolucija o Srebrenici u našoj Skupštini. Tada nije bilo kritika.“*

Danilović: *„Bilo je, vjerovatno, ja ne znam, ne sjećam se više jer ne pratim šta sve radi sadašnja opozicija, ali znam da je bilo onih koji su bili protiv, da su bili u stvari, rekao sam, mi sami smo bili uzdržani, ali samo zbog toga što je Jasenovcu pridružen Mauthausen i Dachau, jer je to bilo nepotrebno. Ta dva logora su od početka svrstani u red mučilišta i priznat je genocid u tim logorima. Jasenovac je problem. Jasenovac je problem. To je problem današnje vlasti u Hrvatskoj.“*

Sagovornici su u završnom dijelu emisije još jedanput podsjetili na to da je Jasenovac kompleksno i osjetljivo pitanje koje se ne može svoditi samo na brojke, jer iza toga stoje stvarne ljudske tragedije. Zaključuju da je važno suočavanje sa prošlošću na temelju činjenica, bez zloupotrebe istorije za savremene političke ciljeve.

2. Članom 10 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisano je da svako ima pravo na slobodu izražavanja, uključujući slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti. Sloboda izražavanja odnosi se i na informacije i ideje koje mogu vrijeđati, šokirati ili uznemiravati. Međutim, ostvarivanje ovog prava podrazumijeva i dužnosti i odgovornosti, posebno kada je riječ o sadržajima koji se odnose na pitanja od naročite društvene osjetljivosti, kao što su ratni zločini, genocid i kolektivna stradanja. U takvim slučajevima, mediji imaju obavezu da obezbijede odgovarajući uređivački okvir kojim se sprječava relativizacija, opravdavanje ili normalizacija sadržaja koji mogu podstaći netrpeljivost, diskriminaciju ili vrijeđanje dostojanstva određenih društvenih grupa ili zajednica. Mediji predstavljaju jedan od ključnih

činilaca u formiranju javnog mnjenja, zbog čega informativni sadržaji, posebno oni koji se bave pitanjima od javnog interesa i osjetljivim društvenim temama, imaju značajan uticaj na način na koji javnost razumije i vrednuje određene događaje i društvene pojave. Uloga medija nije samo da omoguće razmjenu mišljenja i predstavljanje različitih stavova, već i da doprinesu objektivnom, uravnoteženom i odgovornom informisanju javnosti, uz poštovanje osnovnih ljudskih prava, dostojanstva građana i demokratskih vrijednosti. Posebnu odgovornost mediji imaju kada izvještavaju o istorijskim traumama, ratnim zločinima i pitanjima koja mogu produbiti društvene podjele ili podstaći netrpeljivost prema određenim grupama ili zajednicama.

3. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju, mediji su slobodni da određenu pojavu ili događaj tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, uz obavezu da to čini na način kojim se doprinosi slobodnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima kao i poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti i pluralizma ideja.
4. Mediji ne smiju biti instrument za reinterpetaciju prošlosti na način koji može stvoriti iskrivljenu sliku istorijskih događaja ili ličnosti, niti dati prostor narativima koji podržavaju podjele i favorizuju pojedinca ili jednu zajednicu na račun druge i time doprinose osjećaju marginalizacije i isključenosti kod određenih grupa građana. Ovakav pristup je naročito opasan u multikulturalnom društvu kakvo je crnogorsko, gdje je medijska odgovornost ključna za očuvanje društvene kohezije i međusobnog uvažavanja različitih etničkih i vjerskih zajednica, a čije odsustvo može dovesti do iskrivljenog razumijevanja prošlosti i podsticanja dezinformacija.
5. Mediji imaju značajnu ulogu u njegovanju i promociji značaja kolektivnog pamćenja, kako se različiti zločini ne bi ponovili, kako bi se spriječio razvoj ili promocija narativa kojim se bilo koji zločin interpretira na način da mu se daje smisao ili opravdanje.

Mediji su dužni da vode računa da sadržaji koji na direktan ili indirektan način prikazuju, ukazuju ili objašnjavaju neki tragičan događaj, a posebno onaj koji uključuje zločine ili stradanja izazvane ljudskim faktorom, imaju ili mogu imati snažan uticaj na osjećanja potomaka žrtava, koji i dalje žive na prostoru na kojem se desila tragedija / zločin.

Adekvatnim i cjelovitim prikazom istorijskih događaja, uz poštovanje međunarodno utvrđenih činjenica i sudskih odluka, mediji mogu značajno doprinijeti suočavanju sa prošlošću, očuvanju dostojanstva žrtava i promociji tolerancije i suživota, kao i kulturi sjećanja, promociji suživota, značaju tolerancije i koegzistencije različitih društvenih zajednica na istom prostoru.

Nasuprot tome, relativizacija ili osporavanje pravno utvrđenih činjenica o genocidu može doprinijeti stvaranju ambijenta u kojem se umanjuje težina počinjenih zločina i vrijeđa dostojanstvo pogođenih zajednica.

6. Odlukama međunarodnih sudova utvrđeno je da je u Srebrenici počinjen genocid. Njegovo negiranje ili umanjivanje težine predstavlja direktan napad na dostojanstvo žrtava i pokušaj revizije sudski utvrđenih činjenica. Javna izjava koja negira ovu činjenicu ponižava preživjele i vrijeđa sjećanje na sve one koji su ubijeni ili su na drugi način bili žrtve. Negiranje genocida je oblik govora mržnje koji, ukoliko se toleriše i ne sprječava, može imati opasne posljedice. Jer, tolerisanje negiranja zločina može dovesti do novih sukoba i šalje poruku da je poricanje zločina prihvatljivo, čime se otvaraju vrata za buduće podjele i netrpeljivost.

Poricanje (negiranje) genocida ogleda se u radnjama kojima se osporava ili relativizira postojanje ili obim počinjenog zločina, uprkos pravosnažnim sudskim presudama i dokazima. Modaliteti poricanja su eksplicitno negiranje, negiranje kvalifikacije zločina, interpretativno negiranje, odnosno tvrdnja da genocid nije bio planiran ili da je bio neizbježna posljedica rata,

selektivno negiranje dijela dokaza, kako bi se stvorila pogrešna slika, povlačenje neutemeljnih paralela između relevantnih zločina i drugih događaja i krivičnih djela.

Umanjivanje genocida ogleda se u svjesnom i znatnom umanjivanju broja žrtava, razmjera zločina ili stepena odgovornosti, često s ciljem relativizacije ili opravdanja zločina. Modaliteti grubog umanjivanja su kvalitativno ili kvantitativno umanjivanje, u stvarnom ili virtualnom svijetu, umanjivanje broja žrtava do tačke apsurdnosti, poricanje sistematske prirode zločina, izjednačavanje genocida s drugim ratnim zločinima, umanjivanje odgovornosti počinilaca i sl.

7. Sloboda izbora, načina predstavljanja i pristupa temi koju emiter obrađuje spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera. Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da obradi predmetnu temu (različit tretman, učestalost bavljenja pojedinim slučajevima ratnih zločina), ne može se zaobići njegova odgovornost za način na koji će tema biti predstavljena, kao ni za posljedice koje ovakav pristup može imati na određene zajednice.
8. Predmetni segment emisije „Tema jutra“ bio je posvećen pitanjima ratnih zločina na prostoru bivše Jugoslavije, odnos društva prema istorijskim stradanjima i javni diskurs o pojedinim događajima iz prošlosti, sa posebnim fokusom na Jasenovac i Srebrenicu, što je tema od interesa za javnost.
9. Tokom emisije emitovani su i stavovi gosta kojim se nedvosmisleno negira postojanje i umanjuje genocid u Srebrenici („*Ali Srebrenica nije genocid, niti se po bilo kom teoretskom pristupu to može zaključiti. Dakle, jeste ratni zločin, jeste strašna odluka onih koji su ubili nekoliko hiljada ljudi, muškaraca. Genocid podrazumijeva pokušaj da se istrijebi jedno stanovništvo, da se ubije i dijete i žena. Nema takvog primjera. Lako je razdvojiti i razlučiti šta je ratni zločin velikih razmjera, šta je genocid.*“).

Ne dovodeći u pitanje pravo gosta na slobodu izražavanja svog mišljenja, ne može se opravdati propust voditelja da ukaže na činjenicu da je odlukama međunarodnih sudova utvrđeno da je u Srebrenici počinjen genocid, te da je neprihvatljivo i zabranjeno njegovo negiranje ili umanjivanje (član 370 Krivičnog zakona Crne Gore).

Takođe, voditelj je propustio da, povodom navoda gosta da je „*popularno Srbe optuživati za genocide*“, ukaže da se Rezolucijom o Srebrenici, koju je usvojila Skupština Crne Gore, osuđuju pokušaji „*pripisivanja odgovornosti ili krivice srpskom, bošnjačkom, hrvatskom ili bilo kojem drugom narodu za genocid, zločine protiv čovječnosti ili druge zločine, jer odgovornost može biti isključivo individualna, a nijedan narod ne može biti označen kao genocidan ili zločinački*“.

Ovo ukazuje da je voditelj upravo propustio da postupi sa dužnom pažnjom urednika i na adekvatan način ukaže na neprihvatljivost relativizacije genocida, odluka međunarodnih sudova te pogrešne interpretacije ili zanemarivanja pravnog okvira koji nedvosmisleno osuđuje kolektivnu krivicu bilo kog naroda.

10. Agencija je posebno cijenila način uređivačkog predstavljanja predmetne teme. Iako je riječ o temi od nesumnjivog javnog interesa i visoke društvene osjetljivosti, emiter je predmetnu temu obradio u formatu koji nije omogućio adekvatno suočavanje različitih relevantnih stavova niti kritičku elaboraciju iznijetih tvrdnji. Tema je predstavljena pretežno iz jedne perspektive, bez uključivanja sagovornika koji bi ponudili drugačije viđenje ili ukazali na međunarodno utvrđene činjenice i relevantni pravni okvir.

Posebno je značajno što se nije radilo o otvorenoj i uravnoteženoj debati u kojoj bi bili zastupljeni različiti pristupi predmetnoj temi, već o razgovoru u studiju između sagovornika koji su iznosili međusobno usaglašene stavove, pri čemu nije obezbijeđen adekvatan uređivački otklon od iznesenih tvrdnji. Dodatno, voditelj nije zadržao neophodnu profesionalnu distancu u vođenju razgovora, već je pojedinim intervencijama i načinom usmjeravanja teme doprinio daljem razvijanju iznesenih stavova, bez odgovarajuće novinarske ograde ili kritičkog preispitivanja.

Agencija nalazi da upravo zbog ovakvog formata emisije — razgovora u studiju bez suprotstavljenih relevantnih sagovornika i bez intervencija kojima bi se publici ukazalo na međunarodno utvrđene činjenice i osjetljivost teme — emiter snosi dodatnu odgovornost za efekat emitovanih stavova.

11. Imajući u vidu kontekst emitovanja, način predavljanja teme, izostanak kritičkog stava i činjenicu da su sporni navodi emitovani u okviru urednički oblikovanog sadržaja, Agencija nalazi da je citiranim navodima pređena granica slobode izražavanja i govor postao oblik diskriminatornog govora kojim se ugrožava dostojanstvo ciljane društvene grupe na osnovu etničkog porijekla (pripadnici bošnjačkog naroda).

Uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti konkretnog slučaja, Agencija nalazi da emiter nije obezbijedio adekvatan profesionalni i uređivački okvir prilikom obrade teme od izuzetne društvene i istorijske osjetljivosti, čime je omogućeno emitovanje navoda kojima se relativizuju međunarodno utvrđene činjenice o genocidu u Srebrenici i potencira pripadnost određenom narodu kao oblik diskriminacije prema njemu. Na taj način emiter je propustio da uspostavi pravičnu ravnotežu između prava na slobodu izražavanja i prava na zaštitu dostojanstva građana i zaštitu od diskriminacije po osnovu pripadnosti određenom narodu ili etničkoj grupi.

Na osnovu navedenog, a imajući u vidu da je, saglasno tački 7.2. izdatog Odobrenja za emitovanje, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, Agencija nalazi da je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja člana 15 stav 2 i člana 23 stav 1 Zakona, kao i člana 11 st. 1 i 2 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i ocjene svih relevantnih činjenica i okolnosti, direktorica Agencije je, saglasno čl. 180, 181, 183 i 185 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera novčane kazne i nalaže usaglašavanje emitovanja programskih sadržaja u okviru programa „Prva TV“ sa standardima definisanim Zakonom, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.

Posebno je analizirano da li izrečena mjera ispunjava tzv. trostepeni test, odnosno da li je novčana kazna, kao ograničenje slobode izražavanja, propisana zakonom, da li ima legitiman cilj i da li je neophodna u demokratskom društvu.

U odnosu na prvi uslov, Agencija je utvrdila da postoji jasan zakonski osnov za ograničenje slobode izražavanja u slučajevima emitovanja sadržaja kojima se podstiče mržnja, netrpeljivost ili diskriminacija po osnovu pripadnosti određenom narodu, etničkoj grupi ili drugog stvarnog ili pretpostavljenog ličnog svojstva, kao i sadržaja kojima se ugrožava dostojanstvo građana, u smislu člana 15 stav 2 i člana 23 stav 1 Zakona. Takođe, članom 183 Zakona propisano je pravo Agencije da izrekne novčanu kaznu emiteru koji, i pored prethodno izrečene upravno-nadzorne mjere, ponovo prekrši istu obavezu utvrđenu Zakonom, aktom Agencije ili izdatim Odobrenjem.

Agencija nalazi da zaštita dostojanstva građana i sprečavanje emitovanja sadržaja kojima se relativizuju međunarodno utvrđene činjenice o genocidu, podstiče diskriminacija ili potencira pripadnost određenom narodu kao oblik diskriminacije prema njemu, predstavlja legitiman cilj u smislu člana 10 stav 2 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Prilikom ocjene da li je izrečena mjera neophodna u demokratskom društvu, Agencija je imala u vidu značaj prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, ali i činjenicu da ta sloboda nije apsolutna i da podrazumijeva odgovornost za emitovani sadržaj. Sloboda izražavanja ne može obuhvatati pravo na emitovanje sadržaja kojima se relativizuju međunarodno utvrđene činjenice o genocidu, niti sadržaja kojima se podstiče diskriminacija ili vrijeđa dostojanstvo građana i zajednica pogođenih ratnim zločinima.

Imajući u vidu prirodu i sadržinu emitovanih navoda, način obrade teme, izostanak adekvatnog uređivačke reakcije, kao i činjenicu da je riječ o ponovljenom kršenju zakonskih obaveza emitera, Agencija nalazi da je izrečena mjera srazmjerna legitimnom cilju koji se njome želi postići i neophodna radi zaštite dostojanstva građana, prava drugih i javnog interesa u demokratskom društvu.

Novčana kazna se cijeni kao neophodna mjera, posebno imajući u vidu činjenicu da su emiteru u prethodnom periodu već izricane upravno-nadzorne mjere zbog emitovanja sadržaja sa diskriminatornim elementima.

Naime, Rješenjem broj UP I 04-043/25-141/5 od 25.07.2025. godine emiteru je izrečeno upozorenje zbog kršenja člana 15 stav 2 i člana 23 stav 1 Zakona i člana 11 Pravilnika, povodom emitovanja programskog sadržaja „Specijalna emisija“ dana 25. juna 2025. godine, u okviru kojeg je omogućeno iznošenje stavova kojima se podstiče nasilje, krše zajamčene slobode i prava čovjeka i građanina, ugrožava njihovo dostojanstvo i privatnost, te potencira pripadnost određenoj grupi kao oblik diskriminacije.

Takođe, Rješenjem broj UP I 04-043/25-188/4 od 10.09.2025. godine emiteru je izrečena novčana kazna zbog kršenja člana 15 stav 2 Zakona i člana 11 Pravilnika, jer je dana 8. avgusta 2025. godine, prilikom emitovanja rubrika „Pregled štampe“ i „Tema jutra“ u okviru programskog sadržaja „Jutro“ i „Jutro – pregled“, omogućeno iznošenje stavova koji se mogu smatrati diskriminatornim postupanjem prema manjinskom narodu i kojima se potencira pripadnost određenoj grupi, odnosno stvarno ili pretpostavljeno lično svojstvo kao osnov diskriminacije.

Agencija je posebno imala u vidu da je emiteru, u periodu kraćem od šest mjeseci izrečeno i novo upozorenje zbog ponovnog kršenja člana 15 stav 2 i člana 23 stav 1 Zakona (Rješenje broj UP I 04-043/26-86/4 od 18.05.2026. godine), povodom emitovanja programskog sadržaja „Jutro“, u okviru rubrike „Tema jutra“, u kojem je omogućeno iznošenje stavova kojima se podstiče netrpeljivost i diskriminacija prema LGBTIQ zajednici i ugrožava njihovo dostojanstvo.

Prilikom određivanja iznosa novčane kazne, direktorica Agencija je imala u vidu da je članom 183 stav 2 Zakona propisano da Agencija može izreći novčanu kaznu u iznosu od 500 EUR do 10.000 EUR, kao i sljedeće okolnosti:

- težinu i obim povrede i da li je postojala namjera kršenja propisa: emiter je, u posljednjih 12 mjeseci, i nakon dva izrečena upozorenja i novčane kazne omogućio iznošenje stavova što je za posljedicu imalo nastavljanje i ponavljanje podsticanja diskriminacije i ugrožavanja dostojanstva, što je Zakonom zabranjeno;
- finansijsko stanje emitera: izricanjem novčane kazne u iznosu od 2.000,00 € ne može se ugroziti njegovo finansijsko stanje ni kontinuitet poslovanja;
- da li su mu ranije izricane upravno nadzorne mjere: emiteru je zbog kršenja iste obaveze izrečeno jedno upozorenje u prethodnih šest mjeseci;
- da li je emiter sam preduzeo mjere za otklanjanje nepravilnosti te da li je povreda nastala usljed okolnosti van njegove kontrole: ni nakon svih mjera emiter nije preduzeo adekvatne mjere kako bi se spriječilo omogućavanje diskriminatornog postupanja tj. podsticanje diskriminacije i ugrožavanje dostojanstva.

Pitanje izvršnosti donesenog Rješenja cijeni se, prema članu 144 Zakona o upravnom postupku, koji jasno definiše kada Rješenje postaje izvršno. Dakle, iako je pravni osnov za izricanje mjere sadržan u posebnom zakonu (lex specialis), postupanje povodom izvršenja vezuje se za opšti procesni zakon, odnosno Zakon o upravnom postupku (lex generalis).

U skladu sa naprijed navedenim, emiteru je naloženo da izrečenu novčanu kaznu plati u roku od osam dana od dana kada ovo Rješenje postane izvršno u smislu stava 2 člana 144 Zakona o upravnom postupku, kojim je propisano da prvostepeno rješenje postaje izvršno, između ostalog:

- istekom roka za žalbu, ako žalba nije izjavljena;
- danom odricanja stranke od prava na žalbu;
- dostavljanjem stranci rješenja kojim se žalba odbija.

Zakon o upravnom postupku, član 144 stav 3, propisuje da drugostepeno rješenje kojim je izmijenjeno prvostepeno rješenje postaje izvršno dostavljanjem stranci tog rješenja.

Kako je predmetnim Rješenjem određen rok od 8 (osam) dana za izvršenje Rješenja, odnosno rok počinje da teče od dana kada Rješenje, u smislu st. 2 i 3 člana 144 Zakona o upravnom postupku, postane izvršno.

Emiteru je naloženo i da, u skladu sa čl. 181 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privrednom društvu „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Sektor za nadzor
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Sektor za opšte i međunarodne poslove
- Sektor za informacione-komunikacione tehnologije

Pripremila: Zorica Popović
Odobrila: Jadranka Vojvodić

